

I Jornada COCOOPSI (Comissió de Cooperació i Salut Internacional). Atenció sanitària del blanc al negre

Silvia Barro i Ethel Sequeira

MFIC a CAP Larrard i CAPSBE Casanova

COCOOPSI

Barcelona, 5 de febrer de 2026

Conflicte d'interès

Ethel Sequeira

@Etsequeira

Médica de família en @CAPSBEsq Casanova. Apassionada de la Salut Internacional. Tutora #MFyC. Madre y viajera incansable. Creo en la solidaridad. #COCOOPSI

Barcelona Se unió en abril de 2011

429 Siguiendo 465 Seguidores

Tweets Tweets y respuestas Multimedia M

Tweet fijado

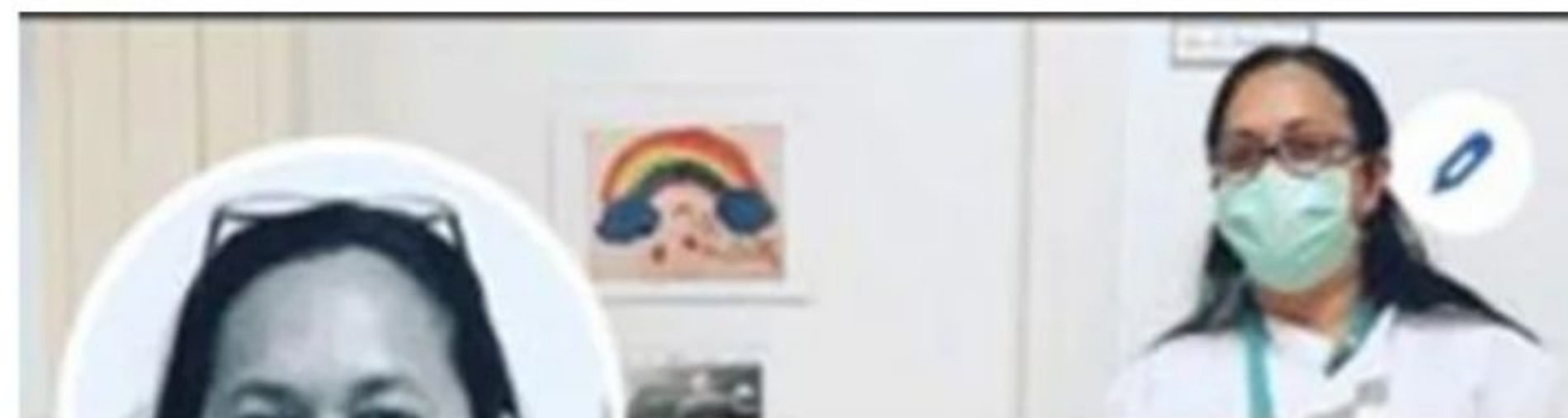

Ethel Sequeira @Etseq... · 02 ago. 18
#CRIBMI proyectando futuro

Nacho Sequeira @na... · 21 jul. 18

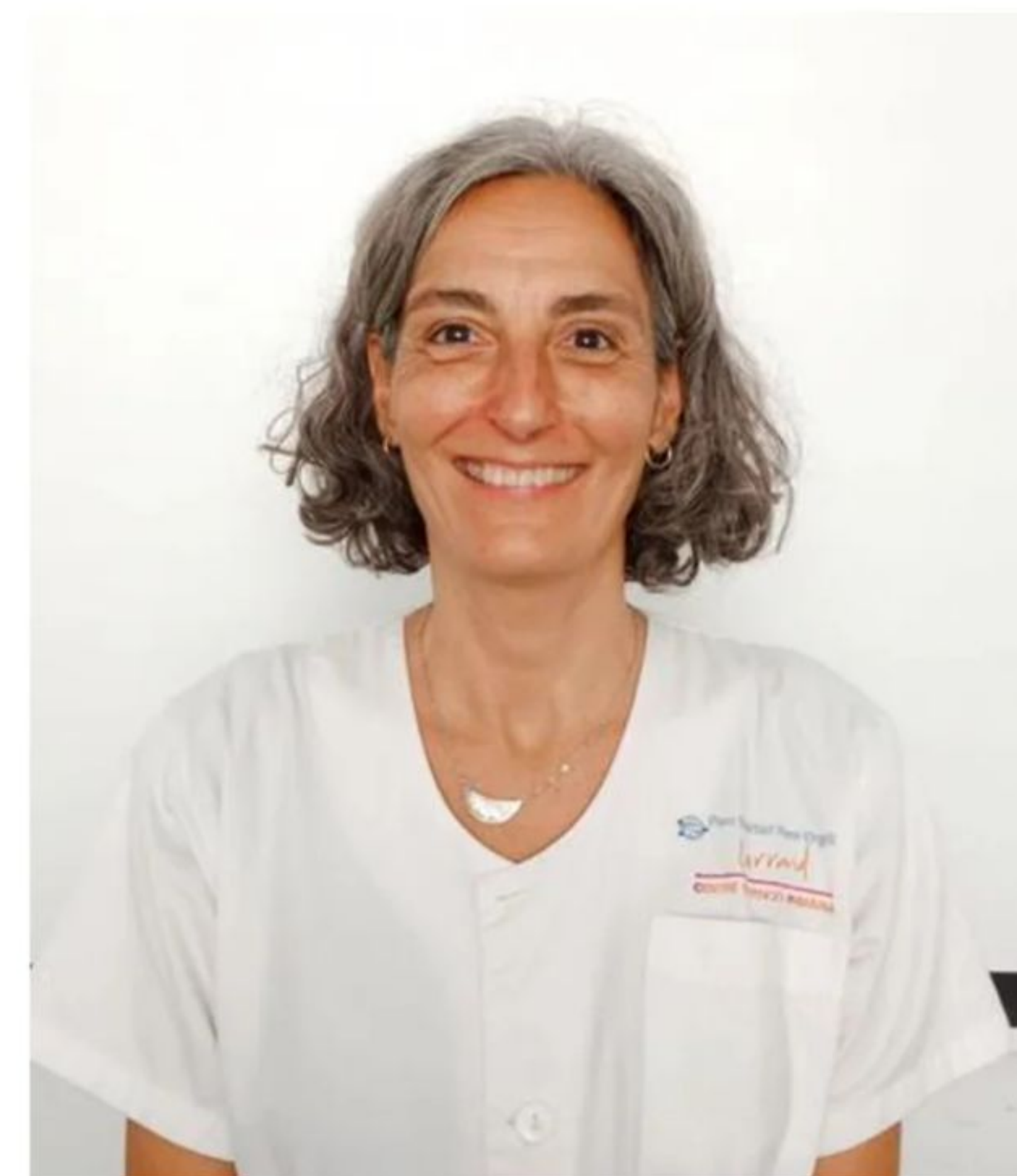
Tecnologia al servei de la salut, l'acollida dels immigrants i amb avaluació d'impacte #immigraci
#refugiats elpuntavui.cat/soci
artic... @Etsequeira @mmateu

Ethel Sequeira Aymar ✓

MD, MSc, PhD. Médica de família en CAPSBE Casanova

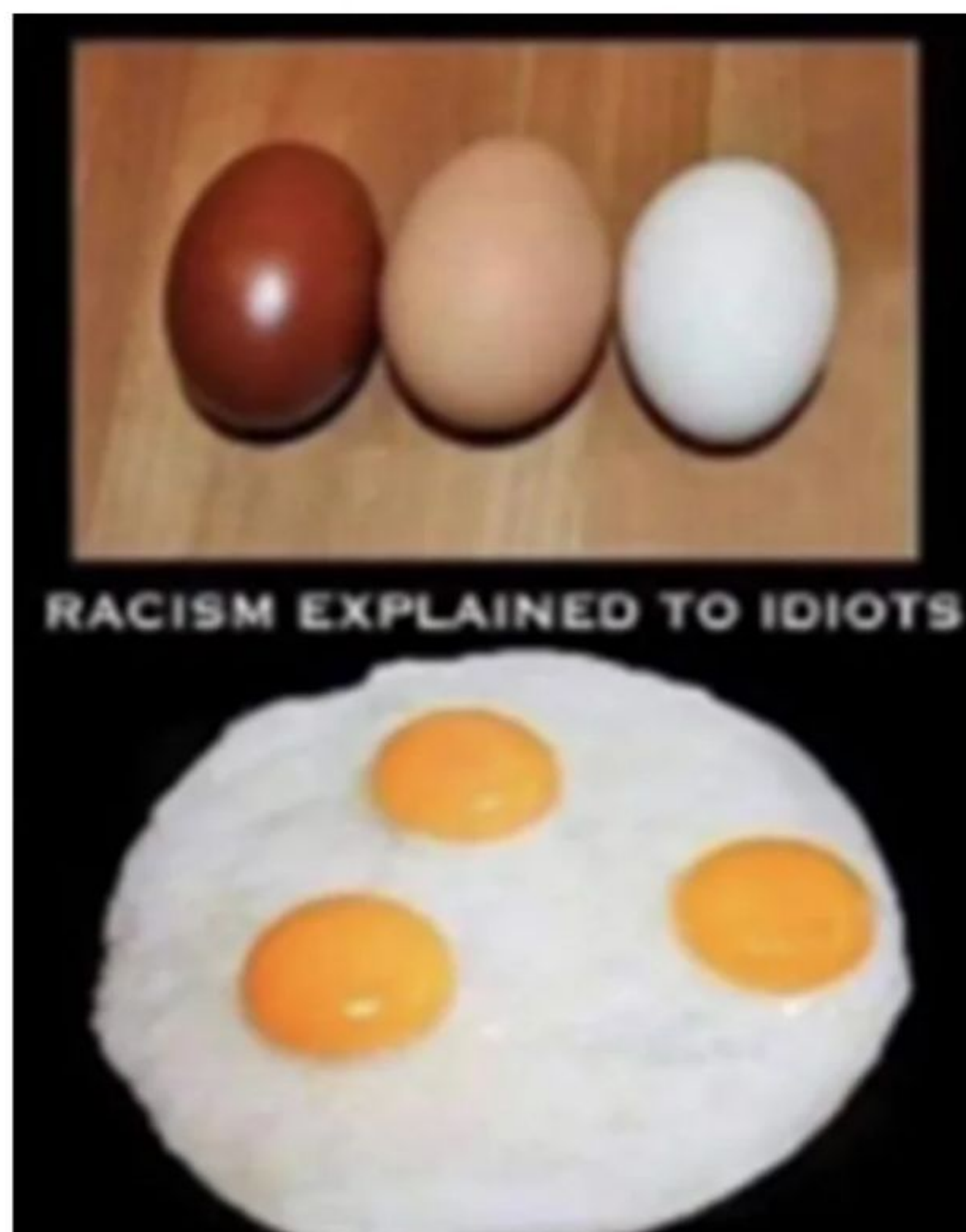
CAPSBE • Universitat de Barcelona
Barcelona y alrededores

Metgessa de Família
Cap Larrard, PSPV
COCOOPSI - CAMFiC
Inequitats - CAMFiC

OBJECTIU PRINCIPAL

Canviar la mirada per oferir una atenció sanitària més adequada a la població migrant i/o racialitzada des de l'Atenció Primària.

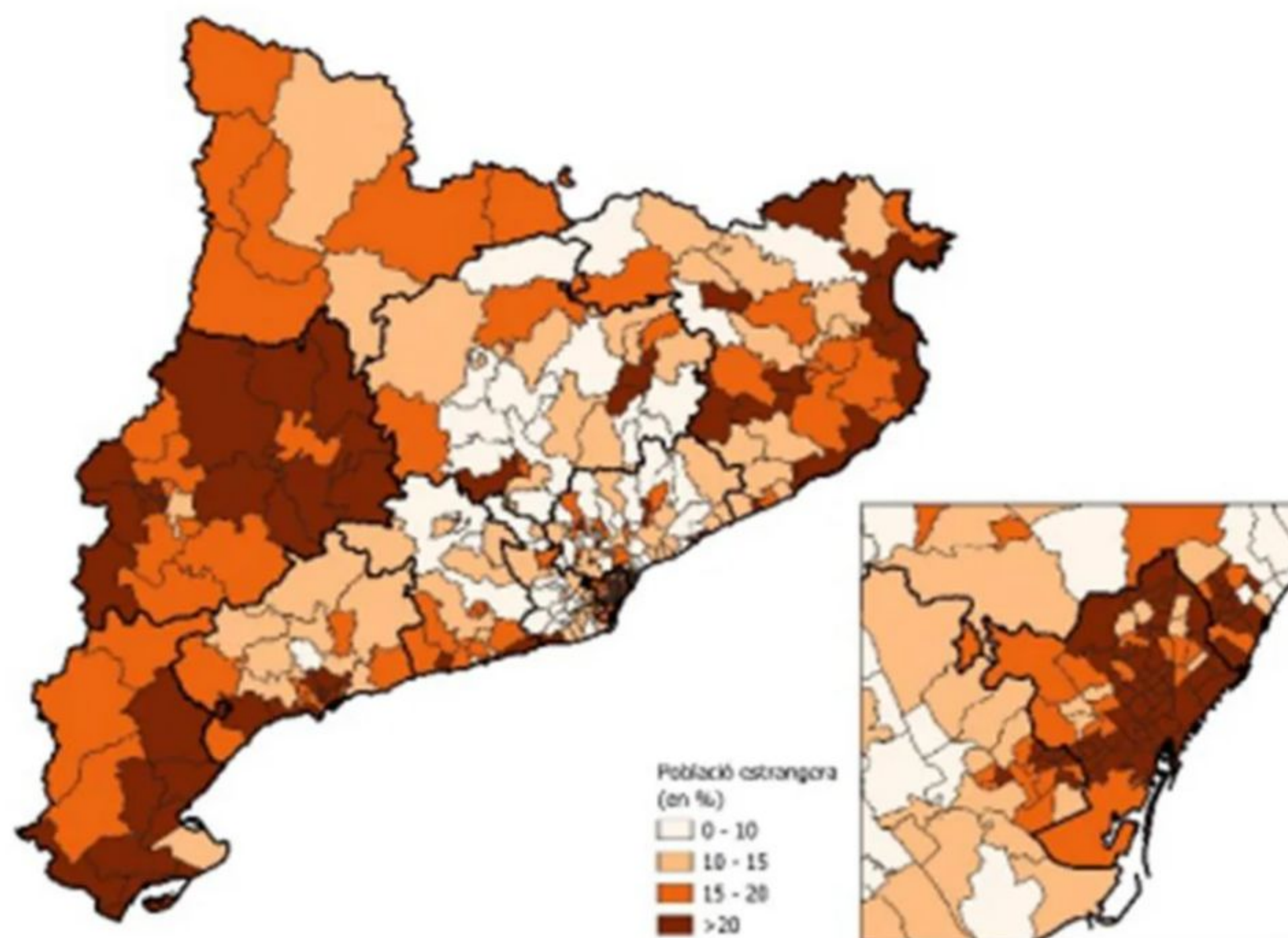
Definicions: qui són i quan els veiem.

Factors que impulsen la migració.

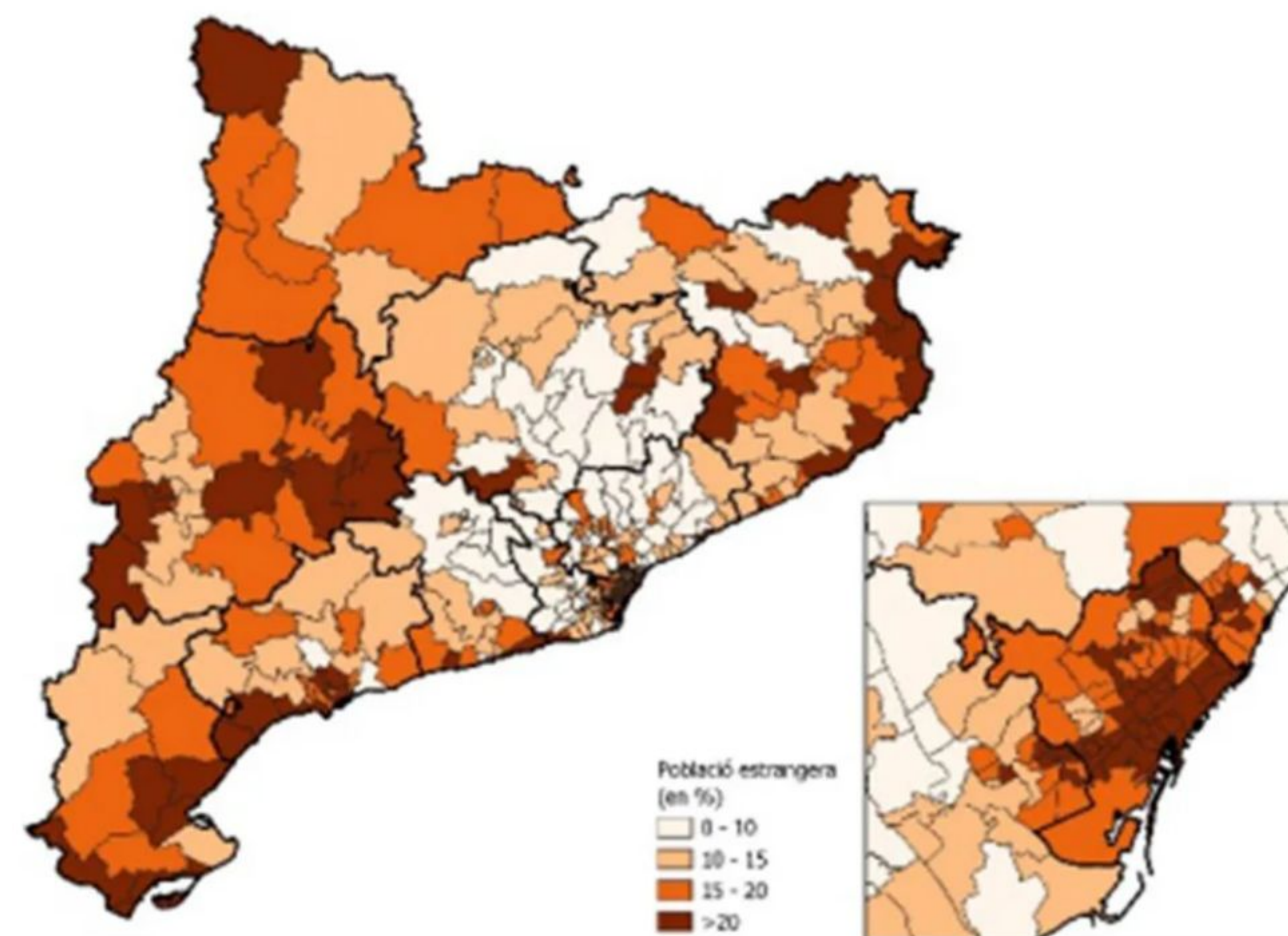
Accessibilitat: barreres i racisme estructural. Des del taulell fins la consulta passant per la comunitat

Factors socials i culturals que influeixen en la salut

Mapa 1. Percentatge de població de nacionalitat estrangera, per àrea bàsica de salut. Catalunya, 2023

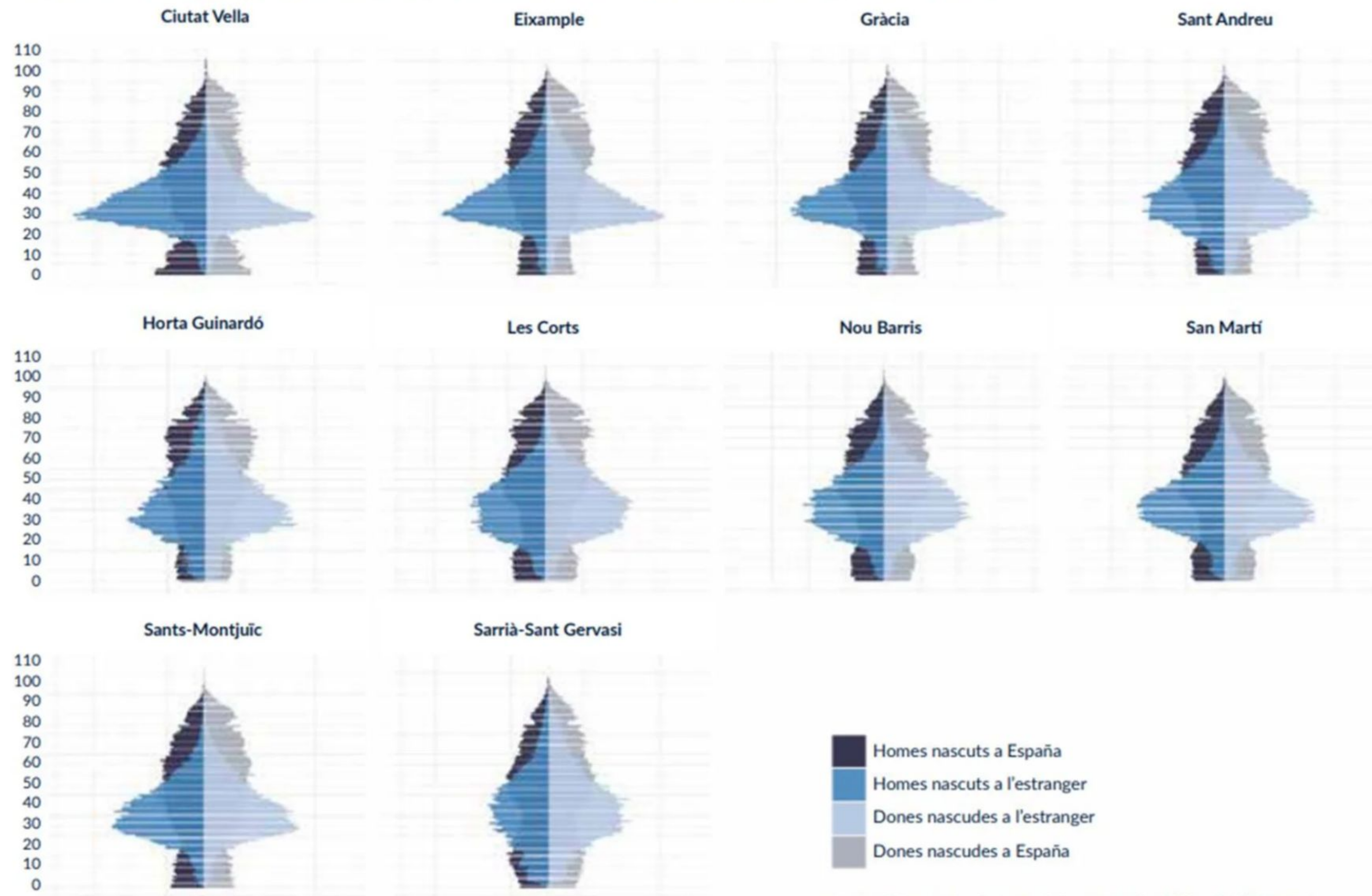
Homes

Dones

Font: Elaboració pròpia de Mapa sanitari a partir del Registre central d'assegurats.

Gràfic 5. Piràmides de població per sexe, edat i lloc de naixement de la població per districte. Barcelona, 2020

Font: elaboració pròpia. Padró continu de Població, 2020 (INE).

elPeriódico

Titulares de la mañana

Martes, 13 de febrero del 2024

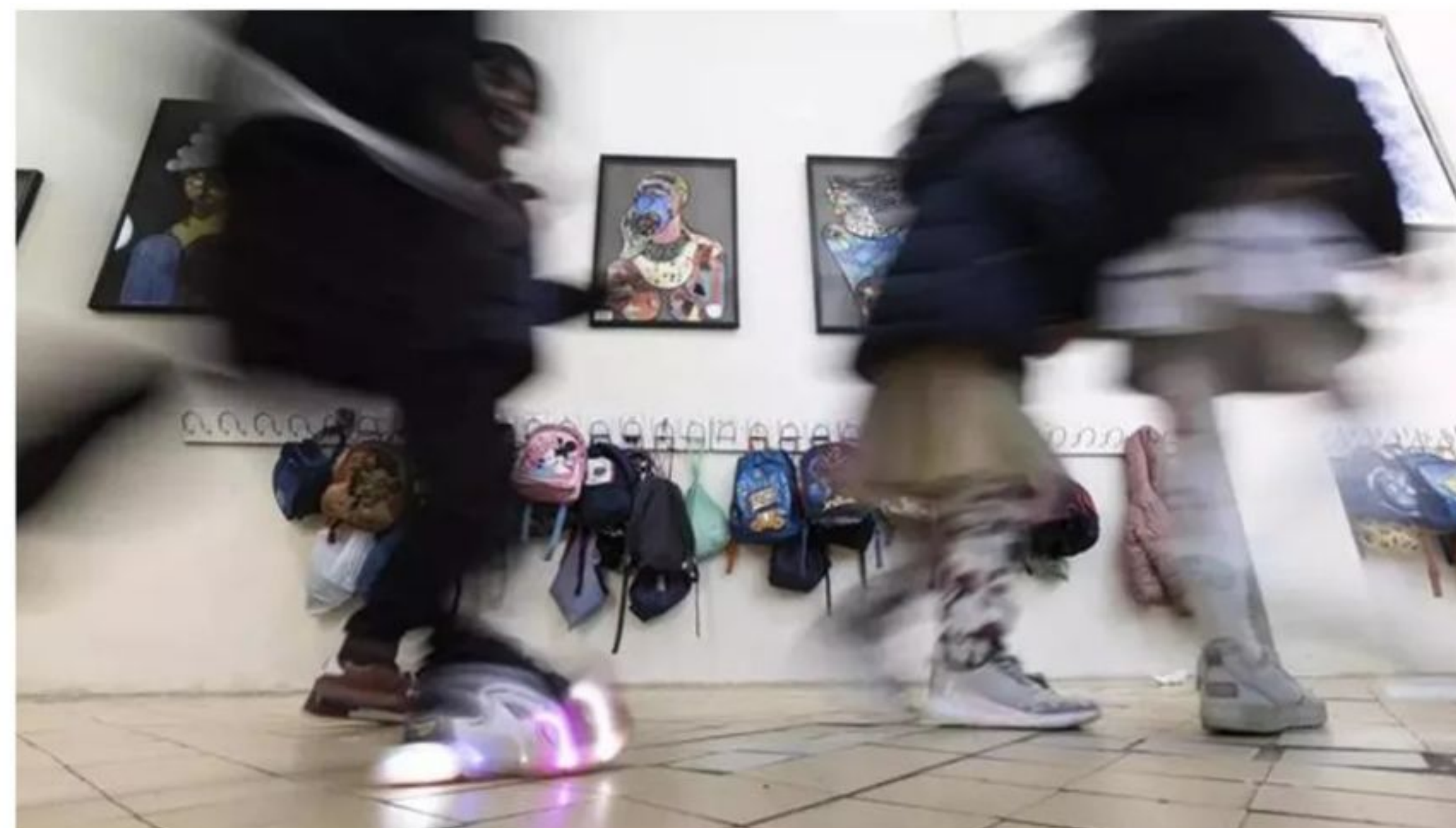

Migrada y envejecida: así es la Catalunya de los 8 millones de habitantes

El 28% de la población ya es de origen extranjero y la gente mayor supone el 19,3% del total de catalanes

Casi la mitad de los niños menores de 5 años en Catalunya son de origen extranjero

- "Uno de los retos más importantes es la adaptación de la escuela a esta nueva realidad y la integración de los inmigrantes de segunda generación", apuntan los demógrafos
- La 'Catalunya de los 10 millones': No retroceder en la lucha contra la segregación escolar, el principal reto para construir un "nosotros" desde las aulas

Núria Marrón

Actualizada 18 SEPT 2025 13:14

Qui són i quan els veiem: definicions

- Apàtrida Persona no considerada como nacional per cap Estat. No té nacionalitat de cap país.
- Desplaçats Persones que s'han vist forçades o obligades a escapar o fugir de la seva llar o el seu lloc de residència habitual.
- Emigrant Des de la perspectiva del país de sortida, persona que es trasllada des del país de nacionalitat o de residència habitual a un altre país, de manera que el país de destí es converteix en el seu nou país de residència habitual.
- Immigrant Des de la perspectiva del país d'arribada, persona que se trasllada a un país diferent al de la seva nacionalitat o de residència habitual, de manera que el país de destí es converteix en el seu nou país de residència habitual.

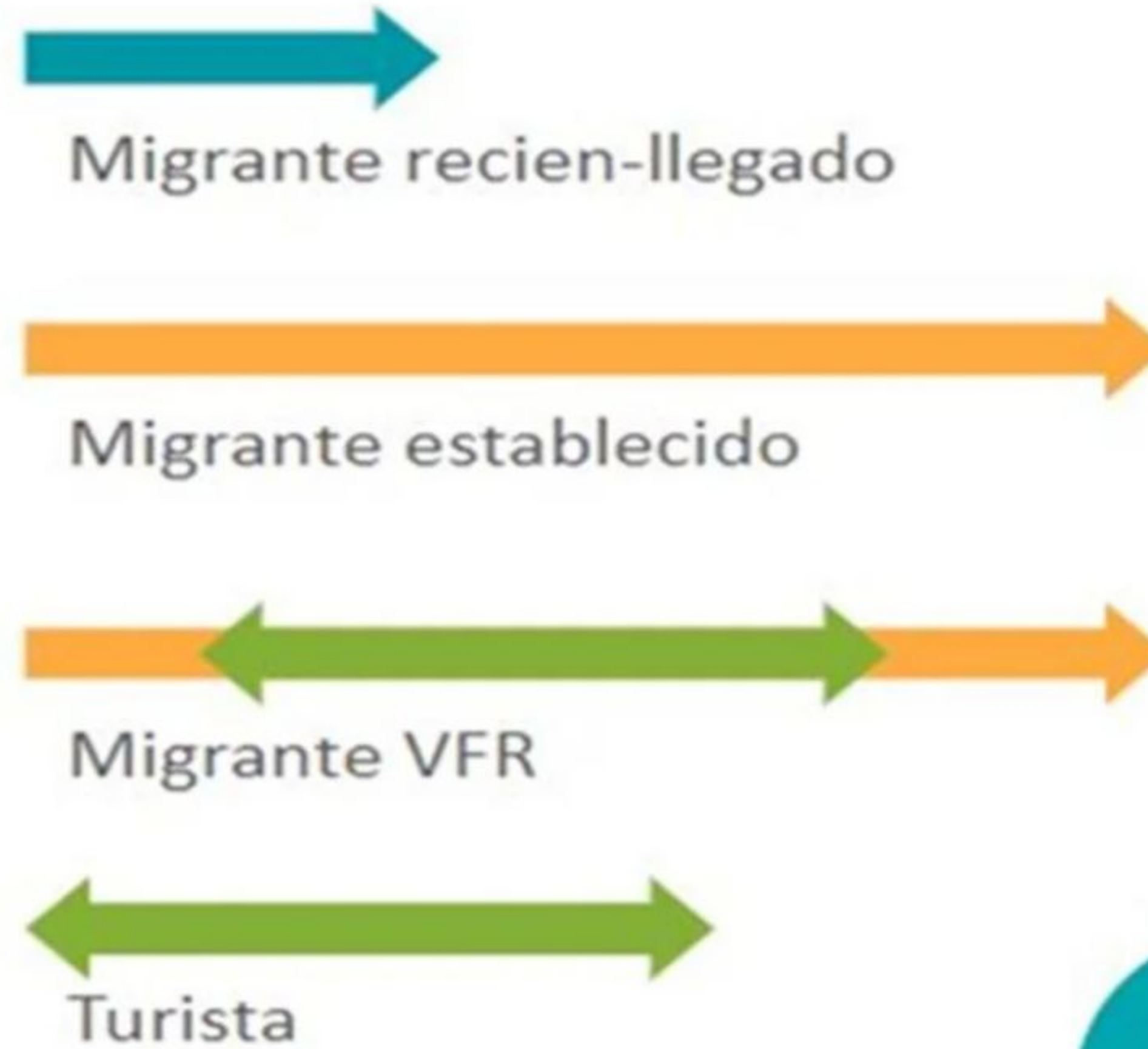
Qui són i quan els veiem:

- Migració assistida
- Migració de retorn
- Migrant internacional
- Migrant per motius econòmics
- Migració facilitada
- Migració forçosa
- Migració irregular
- Migrant en situació irregular
- Migrant de segona generació ???
- Migrant per canvi climàtic
- Sol·licitant d'asil
- Refugiat
- Turista

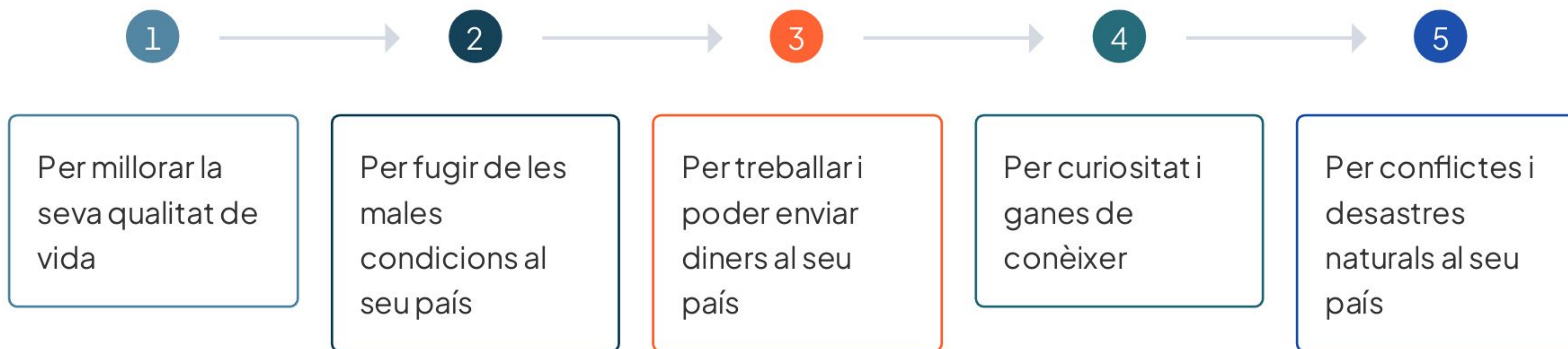

Quins migrants venen a Atenció Primària?

Quan atenem migrants a l'Atenció Primària?

Per què creus que migra una persona?

02 02

FACTORS QUE IMPULSEN LES MIGRACIONS

- Sociopolítics
- Socioeconòmics
- Mediambientals

La migració humana és un fenomen mil·lenari que es pot descriure en pràcticament totes les societats del món.

La gran majoria de persones que migren ho fan per motius relacionats amb treball, família o estudis, en processos migratoris sense grans problemes ni per als migrants ni per als països que els acullen.

Es una migració segura, ordenada i regular i està només a l'abast dels qui tenen el desig i la possibilitat de fer-lo.

Moltes altres persones es troben en una situació de "immobilitat involuntària". I alguns han d'abandonar els seus països de manera precipitada per conflictes bèl·lics, persecucions o desastres naturals. Aquests moviments internacionals es relacionen principalment amb la "migració forçosa".

Les persones obligades a desplaçar-se (refugiats i desplaçats interns), representen un percentatge relativament baix del total de migrants, però solen ser les que més assistència i suport necessiten.

Racisme estructural

Discriminació: Tracte desigual i perjudicial cap a una persona o grup basat en característiques com raça, etnicitat, gènere o estatus migratori.

Respecte al racisme estructural

Els estudis demostren

1

Les persones migrants

2

Les persones migrants no

3

Les persones racialitzades

4

D

que els migrants acudeixen menys als serveis sanitaris

A

son menys diagnòstics

C

reben els tractaments com els autòctons

B

son tractades com estrangeres

No homogeneïtzar ni estereotipar en terminis de....:

- Cultura, valors, religió, rols de gènere
- Història de migració i expectatives
- Història i situació personal (nivell educatiu, socioeconòmic, laboral, història familiar, etc.)
- Marc cultural al voltant de la salut, la malaltia i els serveis sanitaris

INTERVENCIIONS PER MILLORAR L'ACCES A LA SALUT ALS MIGRANTS

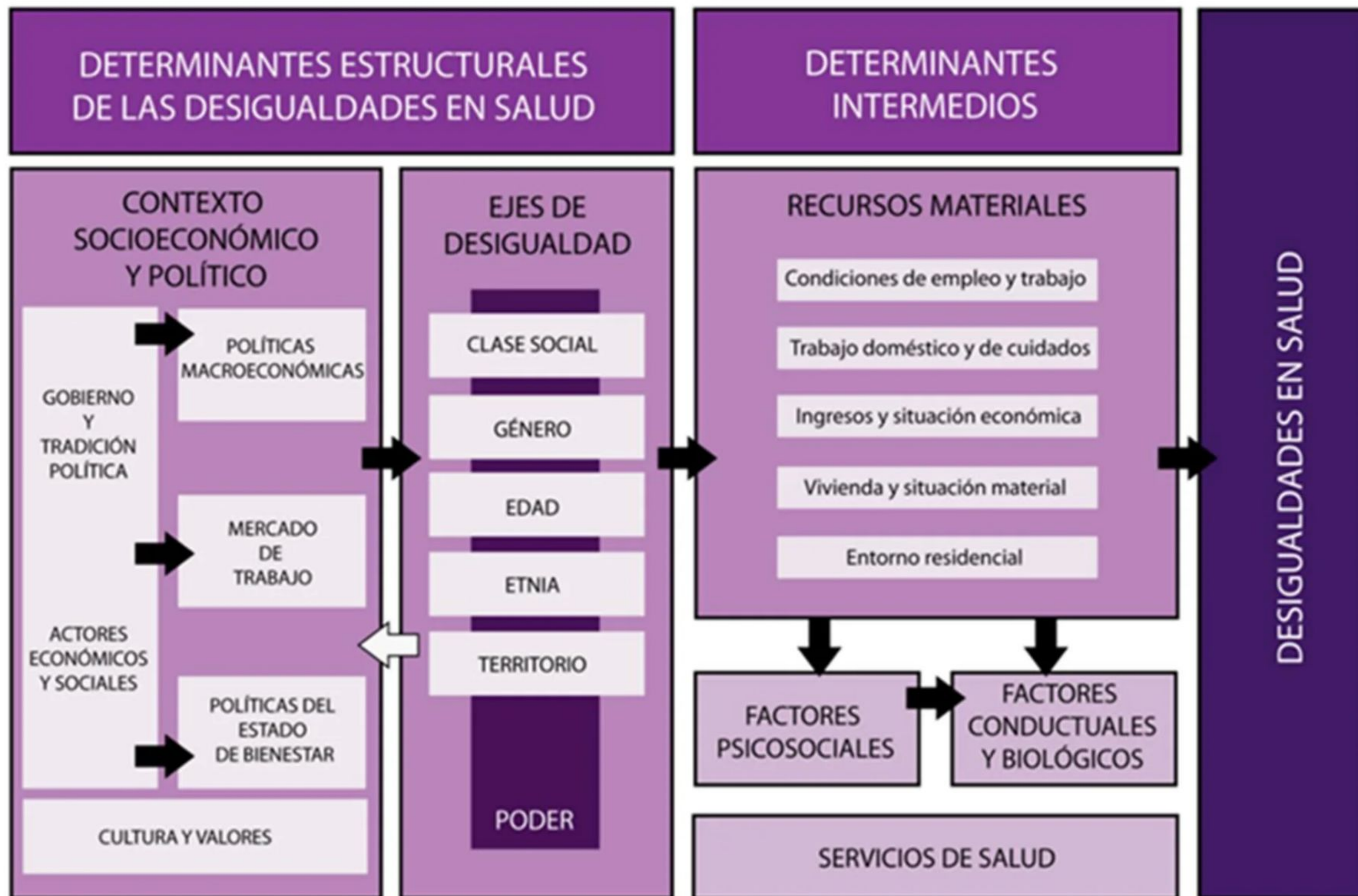
- Formació dels professionals sanitaris en competència intercultural, promocionant la humilitat cultural.
- Incorporació d'agents comunitaris de salut en los equips de treball.
- Disponibilitat de traductors i mediadors interculturals.
- Desenvolupament d'eines que facilitin la navegació de los migrants dins del sistema sanitari.
- Estratègies governamentals nacionals i autonòmiques que proporcionin recursos efectius per afrontar les dificultats lingüístiques i culturals, dirigides als professionals sanitaris

INTERVENCIIONS PER MILLORAR L'ACCES A LA SALUT ALS MIGRANTS

- Flexibilitzar els temps de consulta per aquells pacients que ho requereixen.
- Enfortir la salut comunitària mitjançant programes de promoció de la salut adaptats a perfils migrants específics.
- Definir circuits clars de derivació a serveis especialitzats, com la psiquiatria transcultural.
- Fomentar una relació de confiança i empatia, evitant enfocaments paternalistes i promovent la autonomia de les persones ateses.

Factors socials i culturals que influeixen en la salut

- Creences sobre les causes i el tractament de la malaltia
- La religió i l'espiritualitat
- L'alimentació
- La comunicació
- Coneixement i experiències prèvies amb els sistemes de salut
- Normes socials i familiars
- Estigma i tabús

Intersectional analysis of social determinants of health and their association with mortality in patients with multimorbidity

Journal of Global Health

Aida Moreno-Juste^{1,2,3} , Clara Laguna-Berna^{1,3} , Beatriz Poblador-Plou^{1,3} , Amaia Calderón-Larrañaga^{3,4,5} , Julián Librero^{3,6} , Cristina Lozano-Hernández^{3,7,8,9} , Alejandro Santos-Mejías^{1,3} , Marcos Castillo-Jimena^{10,11,12} , Antonio Gimeno-Miguel^{1,3*} , Luis A Gimeno-Feliú^{1,3,13,14*}

Els DSS estan clarament associats amb la mortalitat en pacients amb multimorbiditat. Ser home, migrant, tenir ingressos baixos i viure en una zona rural són factors associats a una major probabilitat de mortalitat. L'enfocament interseccional ens ajuda a revelar interaccions importants entre aquests determinants i mostra que el risc de mortalitat és més alt del que s'esperava en grups de persones en què convergeixen diferents eixos de desigualtat. Exemple més clar: col·lectiu d'homes migrants rurals amb més de 15 anys a Espanya i ingressos anuals baixos

Barriers to healthcare for racialised populations in Europe: a scoping review of reviews

Review | [Open access](#) | Published: 28 July 2025

Volume 24, article number 212, (2025) [Cite this article](#)

Necessitat de canvis sistèmics per abordar el racisme estructural que limita l'accés equitatiu als sistemes sanitaris europeus. Necessitat crítica d'una atenció mèdica reflexiva sobre el racisme, amb serveis sanitaris culturalment competents, una millor formació dels professionals sanitaris i recursos adaptats a les necessitats d'una població diversa.

La recerca s'hauria de centrar en les experiències de les poblacions racialitzades en entorns poc investigats, com l'atenció primària, i en les poblacions racialitzades més enllà de les més vulnerables. Aquesta revisió demana polítiques sanitàries que garanteixin l'exercici efectiu del dret a la salut per a totes les persones, independentment del seu origen racial o ètnic.

Volumen 99 e202511071 Recepción: 1/11/2024 Aceptación: 8/9/2025 Publicación: 3/11/2025

COLABORACIÓN ESPECIAL 11 páginas

VERSIÓN EN LÍNEA

Racismo: el determinante social de la salud invisibilizado en España

Racism: the invisible social determinant of health in Spain

AUTORES

(1,2) Mba Bee Nchama
[ORCID: 0000-0002-6253-9285]	(2,4) J. Isabel Zhang Yim
[ORCID: 0000-0002-4211-479X]	(7,8,9) Constanza Jacques-Aviñó
[ORCID: 0000-0001-8506-780X]
(2,3) Jaime Manzano
[ORCID: 0009-0009-2351-2424]	(5,6) Yolanda González-Rábago
[ORCID: 0000-0003-3387-5631]	(10) Daniel La Parra-Casado
[ORCID: 0000-0002-9096-3972]
(2) Melinda Gladys Pajunen		

CONTRIBUCIONES DE AUTORÍA

CONCEPCIÓN, DISEÑO, REDACCIÓN DEL BORRADOR INICIAL:
M Bee Nchama, J Manzano, MG Pajunen, JI Zhang Yim.

REVISIÓN, IMPORTANTES CONTRIBUCIONES A LA REDACCIÓN DEL BORRADOR INICIAL: D La Parra-Casado.

Les persones racialitzades tenen més dificultats per accedir a serveis de salut i pateixen pitjor qualitat assistencial, relacionat amb mecanismes estructurals: la segregació residencial, les polítiques migratòries discriminatòries, els entorns escolars desiguals i una exposició més elevada a riscos ambientals. Aquestes situacions es tradueixen en més malalties, una pitjor salut mental i un augment del risc de mort prematura

Quins problemes et trobes a l'entrevista?

 Show image

1 Envío

2 Votaciones (47)

3 Resultado

1 Temps

 21

2 Barrera idiomàtica

 9

3 Idioma

 4

3 Temps

 4

5 Barrera idiomàtica

 3

5 Barrera idiomàtica, diferencia culturales y desconocimiento

 3

7 Barrera idiomàtica

 1

7 Temps . Barrera idonatica

 1

7 Idioma i el coneixement del sistema i la importància dels tractaments i el concepte

 1

Dificultats en l'entrevista

Problemes lingüístics

Diferències culturals

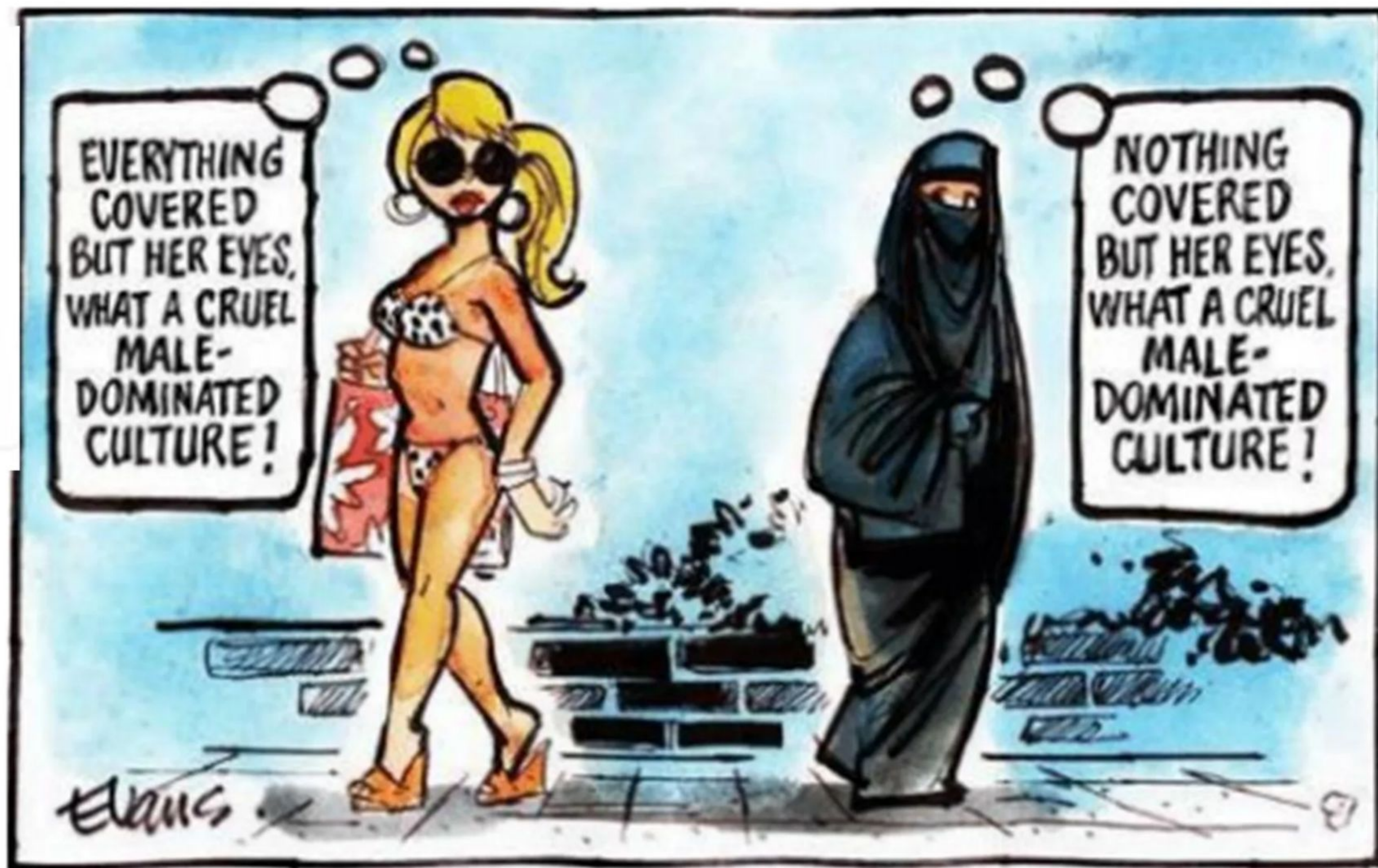
Diferències en la utilització del llenguatge no verbal

Interferències emocionals

NO TIENES NI IDEA
DE MIGRACIONES...

...Y LO
SABES

TÈCNIQUES COMUNICATIVES

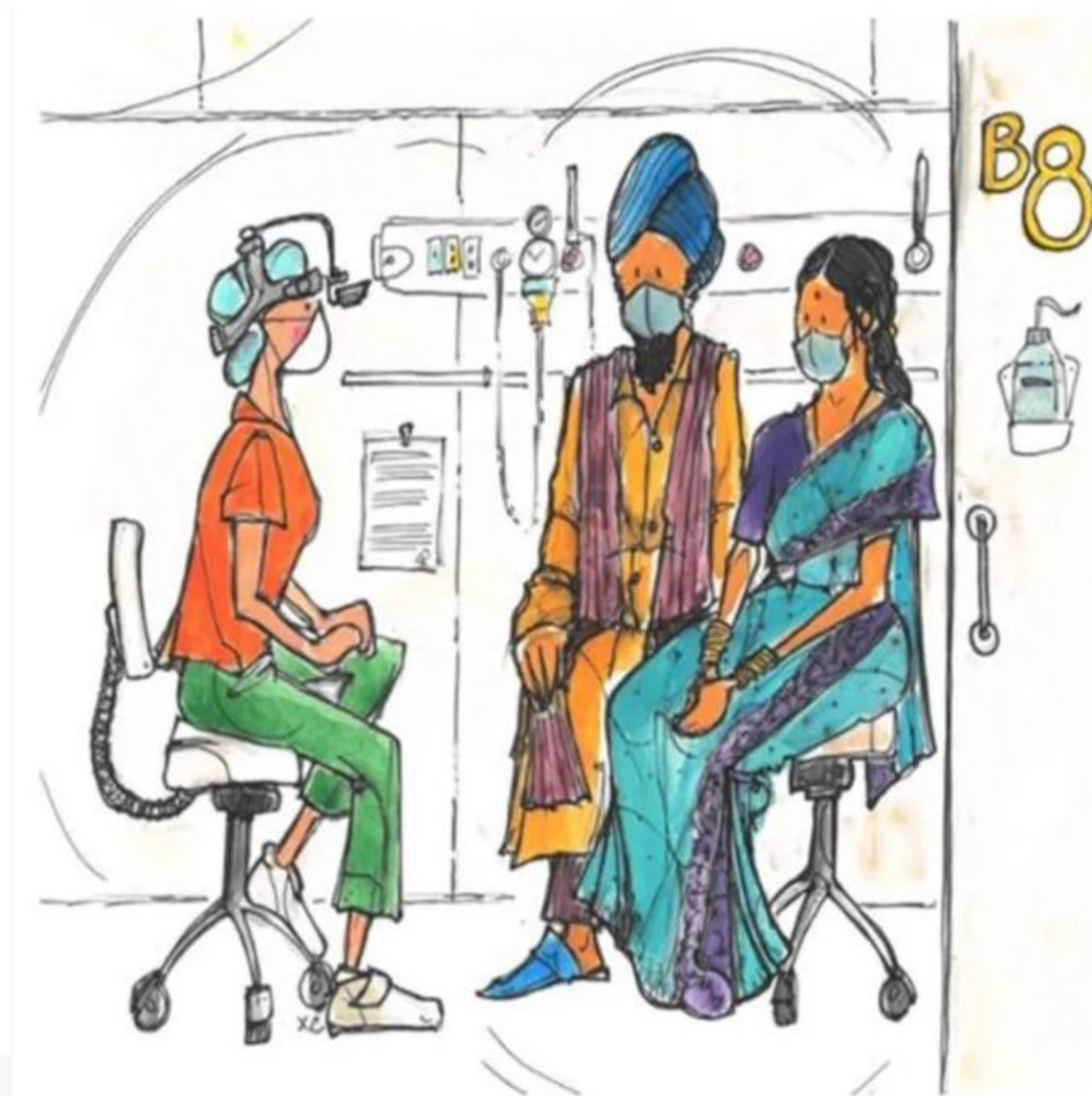

Habilidad para incorporar una visión del **contexto social, lingüístico y cultural** de cada usuario.

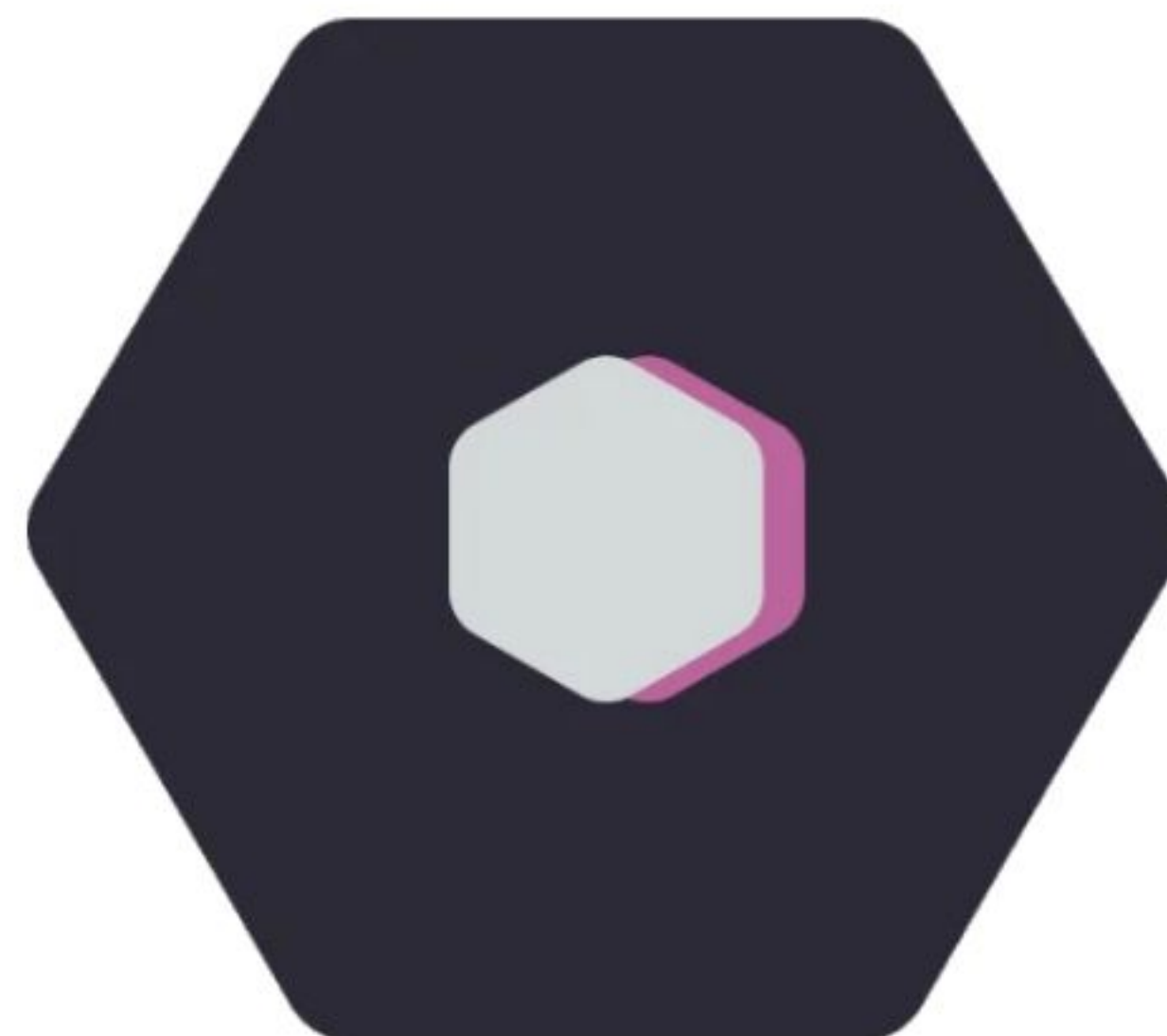

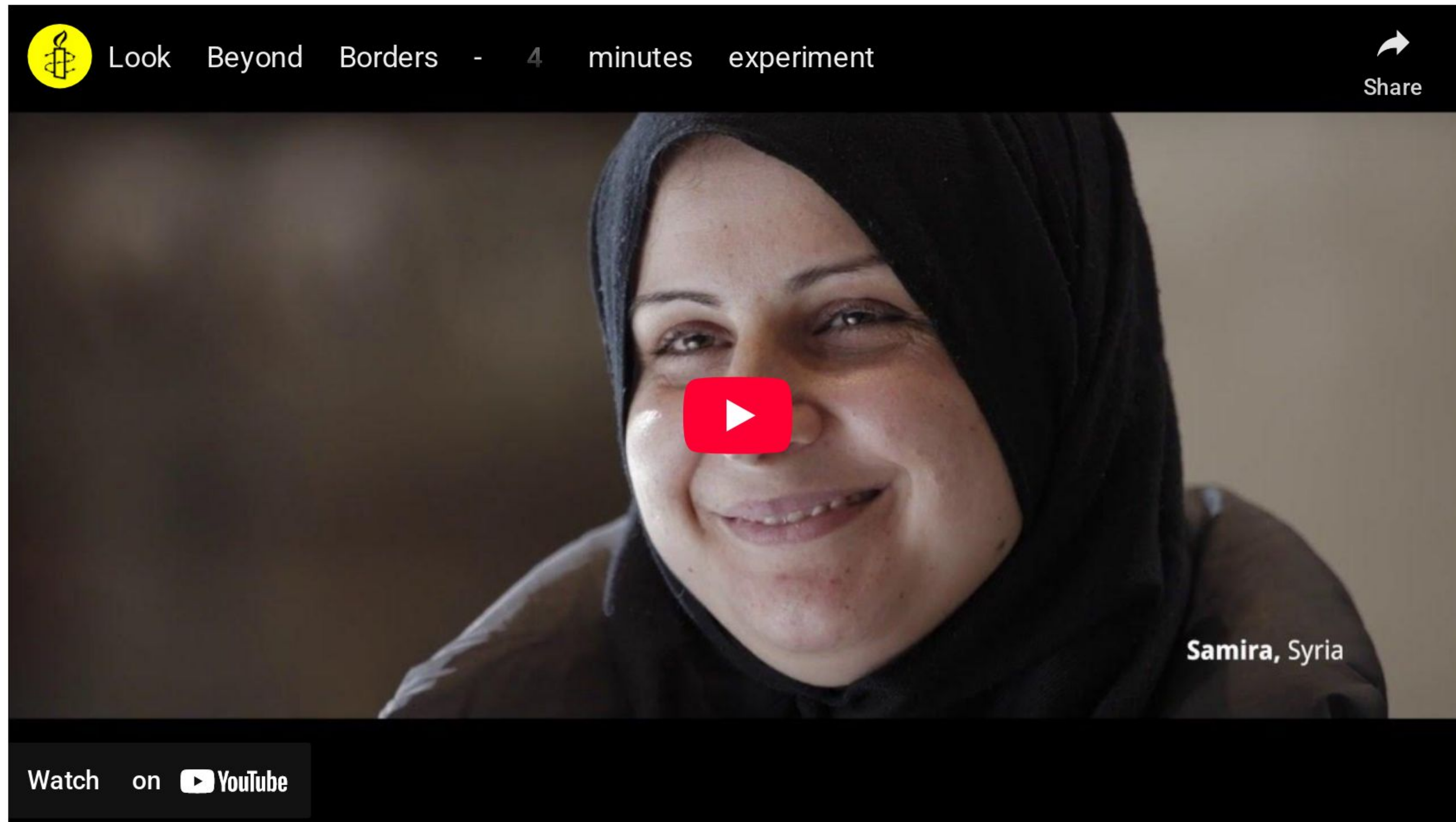
Reconocer que todos tenemos **ideas preconcebidas**, sobre todo cuando la otra persona es diferente a nosotros.

Sensibilidad cultural: capacidad de reconocer, comprender y responder de manera adecuada a las diferencias culturales entre las personas.

MOSTRAR CALIDESA, EMPATIA I RESPECTE

Experiment 4 minuts Berlin

Què has après amb la presentació d'avui?

T'ha ajudat la presentació a canviar la teva mirada davant l'atenció a persones migrades i/o racialitzades?

Statement 1

Strongly disagree

Strongly agree

1

5

4.4

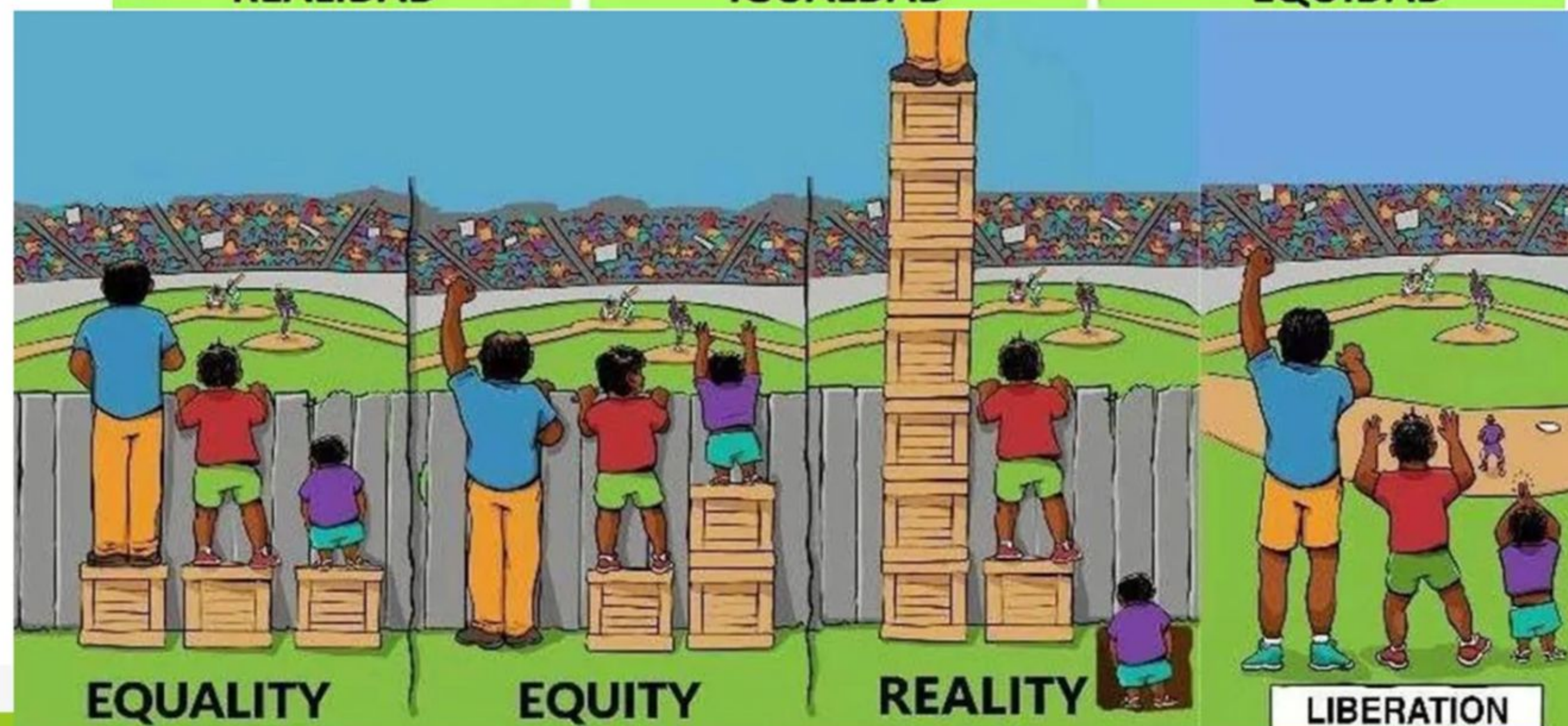
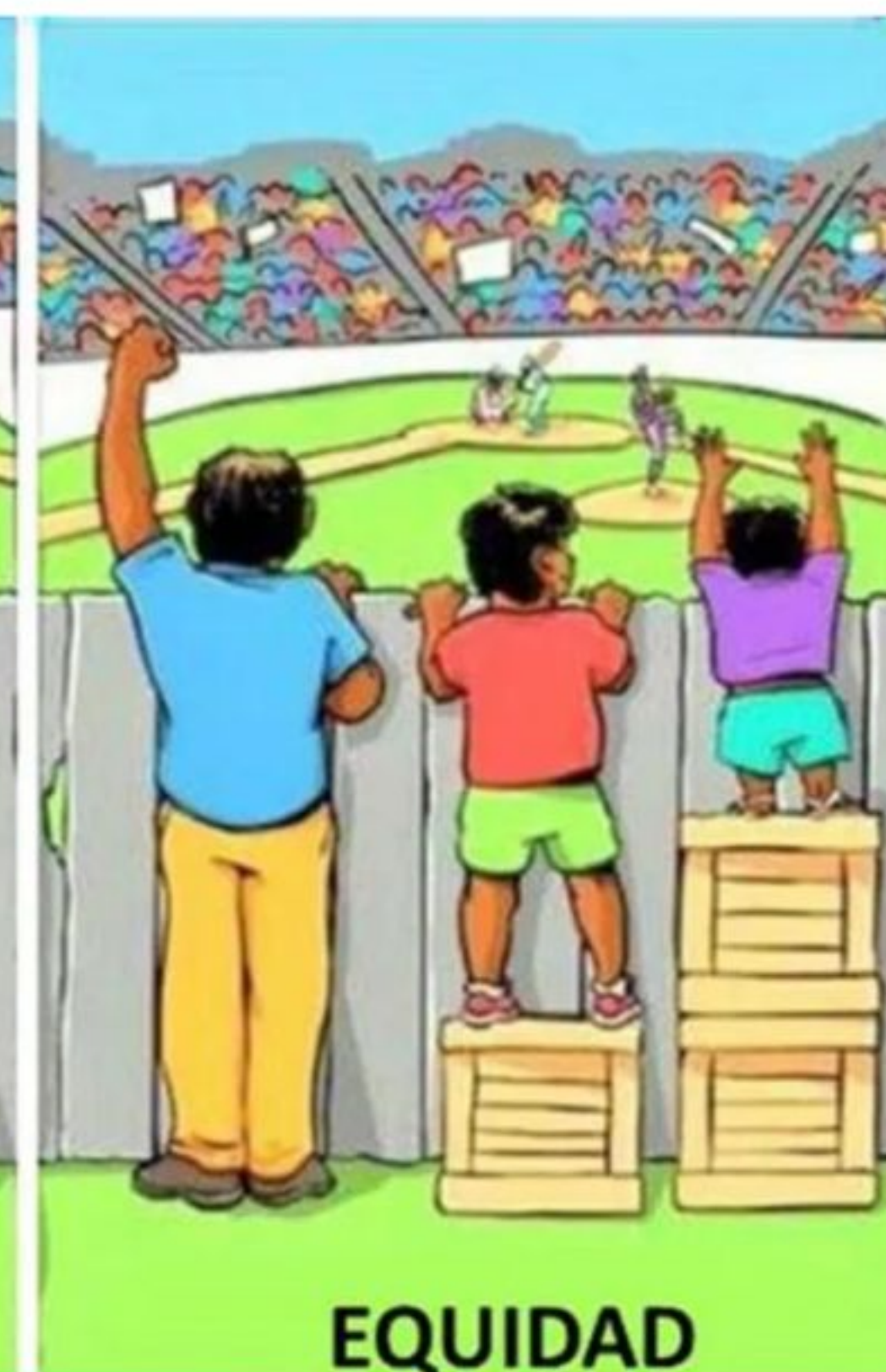
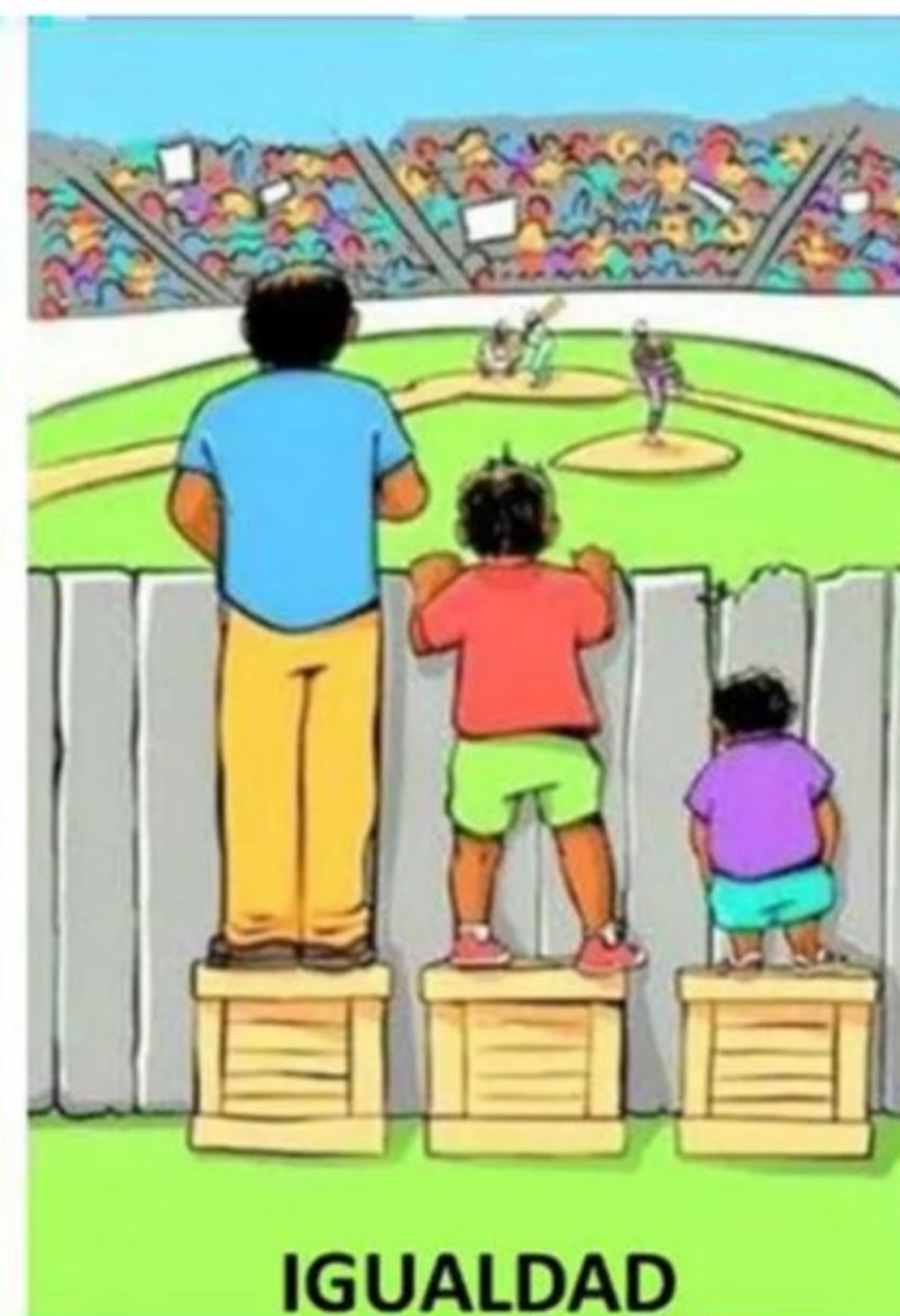
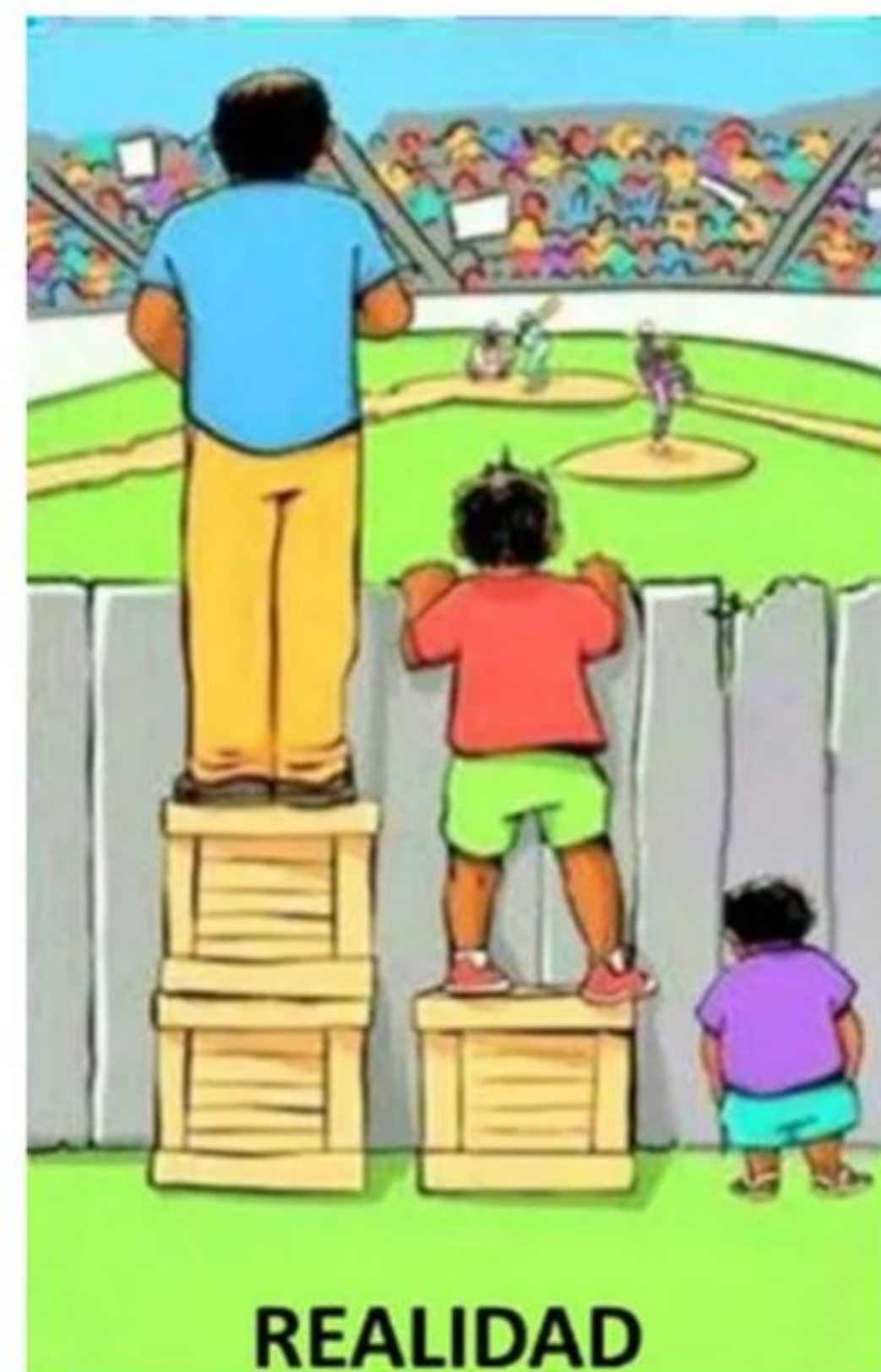

Foto: Quim Fábregas

Silvia Barro i Ethel Sequeira

COCOOPSI

